

**Extra
dik!**

DE VROUWELIJKE OPINIE

Opzij

HET GROTE RELATIENUMMER

Opzij-onderzoek: Vrouwen geven hun relatie een 7,9 • **Haagse liefde** •

Test: Is je relatie vakantieproof?

• **De ultieme wraak** van lezers & schrijvers • De grote liefde van

Penélope Cruz, Lornah Kiplagat

& Lilian Vieira • **5 vrouwen houden een**

seksdagboek bij • En veel meer!

Liefde

SEKS & GELUK

8 710857 161336

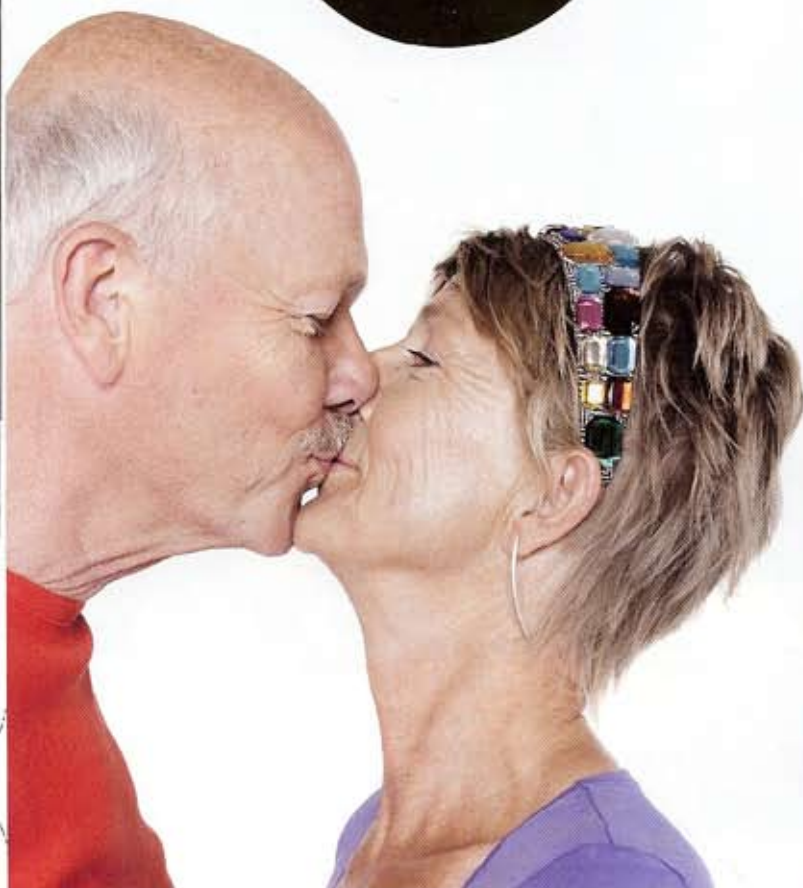
00907

FEMINISTISCH MAANDTJEF • NR. 7 JULI/AUGUSTUS 2009
35TE JAARGANG • PRIJS €5,25 BELGIE €5,25 • www.opzij.nl

HET GROTE
OPZIJ
ONDERZOEK

We geven

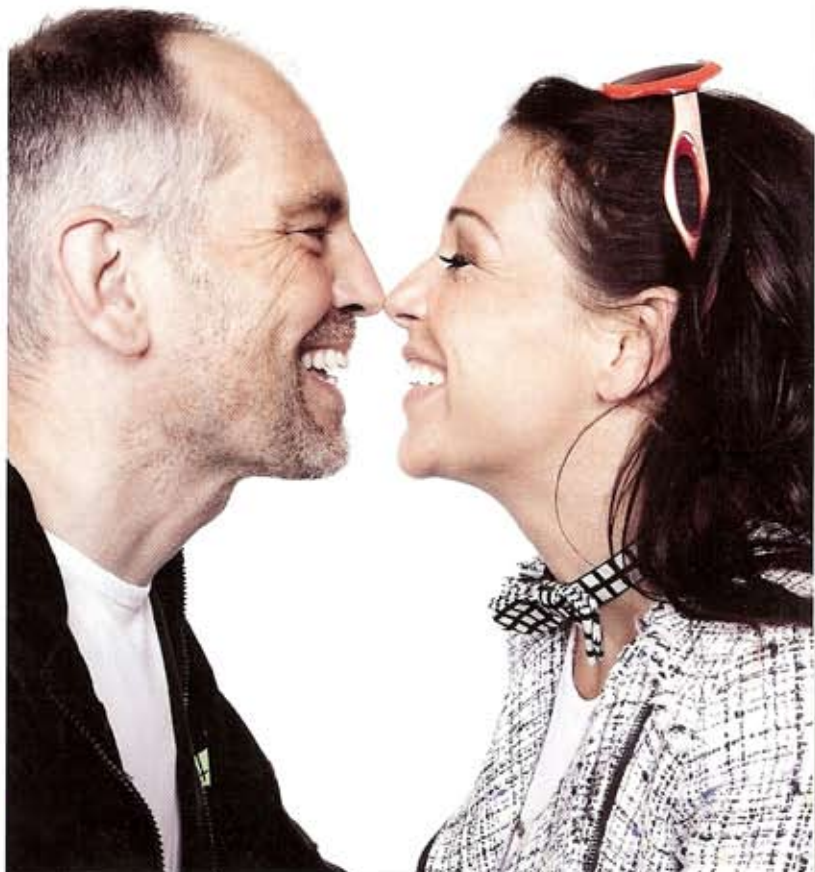

onze relatie een

7,9

HOE STAAT DE NEDERLANDSE VROUW NA DE SEKSUELE BEVRIJDING EN MIDDEN IN DE SEKSUALISERING EIGENLIJK IN HAAR RELATIE? OPZIJ LIET HET ONDERZOEKEN EN STOND TE KIJKEN VAN DE CIJFERS. ONZE RELATIE SCOORT NET GEEN 8 EN TOCH TWIJFELT EEN OP DE VIJF VROUWEN OF ZE WEL MET HAAR PARTNER OUD WIL WORDEN. OOK OPMERKELIJK: EEN KWART VAN DE ONDERVRAAGDE VROUWEN VINDT PROSTITUTIE-BEZOEK VAN HAAR PARTNER GEEN OVERSPEL. LEES EN HUIVER.

GETROUWDE
VROUWEN
HEBBEN DE
LANGSTE
RELATIES -
LATTERS DE
KORTSTE

Scenario 1. Na een interessante werkdag kom je opgeladen thuis: manlief heeft kleine Teun al van de crèche gehaald en staat in de keuken (zelfs met keukenschort voor is-ie woest aantrekkelijk) een stuk vis te marineren. Jij voedt Teun, stopt hem in bad en bed, neemt een douche en trekt dat leuke rode jurkje aan voor je aan tafel gaat. Je geniet, jullie praten over koetjes, kalfjes en over jouw wens hogerop te komen. Je man geeft daarop aan met liefde een dagje minder te werken. Voor je het weet hebben jullie seks op de keukentafel, omdat jij er minstens zo sexy uitziet als hij. Je hebt je net gefatsoeneerd als je oudste zoon thuiskomt van voetbal en zegt: 'Mam, er zit risotto op je jurk.' Jij en je man barsten in lachen uit. Want lol hebben jullie ook.

Scenario 2. Je hebt de hele dag achter kleine Teun aan lopen rennen. 't Is een schat, maar toch. Als je vent nou eens meehielp - of -dacht. Tegen de tijd dat hij thuiskomt, slaapt Teun en is het eten verpieterd. Net als je lekker gaat zitten voor *Desperate Housewives*, komt hij naast je zitten en begint aan je rechterborst te voelen. Hij wil dus seks. Je ziet er niet uit en hebt geen puf, maar laat hem toch begaan. Voor een discussie heb je al helemaal de fut niet. Als je andere zoon terugkomt van voetbal, gilt hij meteen dat je een juwelen op je trui hebt. Waarop je man zijn overhemd uittrekt en zegt: 'Gooi deze dan ook even in de was, wil je.' Natuurlijk, dit zijn twee uitersten: de voor velen gedroomde versie van hun relatie en de nachtmerrie waar sommigen nog altijd in verkeren. Maar welk scenario is het meest realistisch en hoe denken we daar over? Hoe staat de gemiddelde Nederlandse vrouw nu, na de seksuele bevrijding en midden in de seksualisering van de maatschappij, eigenlijk in haar relatie? Vecht ze nog tegen dat vermaledijde aanrecht, of heeft ze totaal andere tegenstanders?

Op zoek naar antwoorden liet *Opzij* marktonderzoeksbureau RM Interactive een onderzoek uitvoeren onder driehonderd Nederlandse vrouwen van 30 tot en met 49 jaar met een vaste relatie. Daaruit blijkt dat we gemiddeld 13,6 jaar samen zijn met onze partner, die gemiddeld 3 jaar ouder is en met wie we over het algemeen 1,7 keer per week seks hebben. 89 procent van de vrouwen woont samen, van wie tweederde bovendien getrouwd is. Deze getrouwde vrouwen hebben over het algemeen de langste relaties, de latters - maar 11 procent van de vrouwen! - hebben de kortste relaties. Maar liefst vijf van de zes vrouwen heeft kinderen. »

Cornelie & Linda

WIE: LINDA (38, LINKS), EN CORNELIE (36)

GEZINSSAMENSTELLING: SAMENWONEND MET DRIE PLEEGKINDEREN

BEROEP: CORNELIE IS LEIDINGGEVENDE IN HET VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS. LINDA IS SINDS VORIG JAAR FULL-TIME PLEEGMOEDER

INKOMEN: NIET RELEVANT VOOR DIT ARTIKEL

HOELANG SAMEN: BIJNA 20 JAAR

CORNELIE:
'VREEMDGAAN?
HEB JE WEL
GEZIEN WAT
VOOR
PRACHTIGE,
ORIGINELE,
LIEVE VROUW
IK HEB?'

Wat maakt jullie relatie anders dan andere?

LINDA: 'Onze relatie heeft heel wat stormen van buitenaf moeten doorstaan, maar dat heeft onze liefde alleen maar sterker gemaakt. We zijn een goed team en vinden het nog altijd heerlijk om dicht bij elkaar te zijn.' **CORNELIE:** 'Ik vind het bijzonder dat we zo op elkaar afgestemd en ingespeeld zijn. We zijn echt elkaars aanvulling. We hebben voor deze relatie moeten knokken, maar het is allemaal de moeite waard geweest.'

Hoe zie je je relatie over 7 jaar?

CORNELIE: 'Ik hoop met heel mijn hart dat we dan gezond zijn en genieten van een huis vol kinderen. Ik kijk ernaar uit om mijn hele leven met Lin te delen.' **LINDA:** 'Ik hoop dat we allebei gezond zijn zodat we onze liefde nog steeds kunnen delen met de kinderen die bij ons een plekje vinden.'

Geloof je in de liefde van je leven? (en staat die nu met je op de foto?)

CORNELIE: 'Absoluut!' **LINDA:** 'Ja!'

Wat dacht je als eerste toen je haar zag?

LINDA: 'Wat een leuk, gek meisje. Vanaf dat moment waren we onafscheidelijk.' **CORNELIE:** 'Ik was volslagen in de war en heb vanaf toen nooit meer niet aan haar gedacht.'

Waar ging jullie laatste ruzie over?

CORNELIE: 'Dat weet ik niet meer, maar ik weet wel dat als we ruzie hebben het eigenlijk altijd ruimte geeft voor een nieuwe kijk op dingen.' **LINDA:** 'We maken weinig ruzie, maar als we het doen, levert het altijd wat op.'

Is vreemdgaan bespreekbaar?

CORNELIE: 'Vreemdgaan? Heb je wel gezien wat voor prachtige, originele, lieve vrouw ik heb?' **LINDA:** 'Dat zou niet eens in me opkomen.'

Wat is haar grootste turn-on?

CORNELIE: 'Dat ze sprankelt en zo origineel en onvoorwaardelijk is.' **LINDA:** 'Cornelia is een sterke, krachtige vrouw, terwijl ze tegelijkertijd ook kwetsbaar kan zijn.'

Wat maakt jullie relatie anders dan andere?

LIES: 'We hebben het altijd heel gezellig met elkaar gehad. Vroeger hadden we jarenlang een strandhuisje waar we de hele zomer waren, samen met een groep vrienden. En nu zitten we op een kaartclub.' **LEO:** 'Ik heb het enorm getroffen met haar. Ze is lief, regelt van alles voor ons. Voor mij is ze de volmaakte vrouw.'

Hoe zie je je relatie over 7 jaar?

LIES: 'Hopelijk zijn we er dan nog!'

LEO: 'Als het zo doorgaat, ben ik tevreden.'

Geloof je in de liefde van je leven? (en staat die nu met je op de foto?)

LEO: 'Ja.' **LIES:** 'Ik ben hem in Amsterdam tegen het lijf gelopen omdat ik daar woonde, maar als ik in Spanje was geboren, was ik ook wel iemand tegen het lijf gelopen. Ik geloof niet zo in de ware liefde.'

Wat dacht je als eerste toen je hem/haar zag?

LEO: 'Wat een lekker wijfie.'

LIES: 'Ik dacht: nou, nou, wat een man. Hij was namelijk heel lang en hij zag er prachtig uit in dat Franse portierskostuum dat hij bij het Tom Manders-theater droeg.'

Waar ging jullie laatste ruzie over?

LEO: 'Daar doen we niet aan, hoogstens een verschil van mening.' **LIES:** 'We hebben nooit ruzies meer. Vroeger maakte ik me druk om kleine dingen, nu denk ik: laat hem maar kletsen.'

Hoeveelste partner is dit?

LIES: 'Mijn eerste.' **LEO:** 'Mijn eerste.'

Is het weleens uit geweest?

LEO: 'In het begin van onze verking.'

LIES: 'In onze verkingstijd hadden we soms bonje en dan dacht ik: weg ermee. Maar dat duurde nooit lang.'

Is vreemdgaan bespreekbaar?

LIES: 'Nee.' **LEO:** 'Nee.'

Wat is zijn/haar grootste turn-on?

LIES: 'Zijn humor.' **LEO:** 'Ze is 75 maar ze ziet eruit als 65.'

LEO:
**'VOOR MIJ IS
ZE DE
VOLMAAKTE
VROUW'**

Lies & Leo

WIE: LIES (75) EN
LEO (84) MELGERS
GEZINSSAMENSTELLING:
GETROUWD, TWEE
KINDEREN
BEROEP: LIES WAS
KOSTUUMNAAISTER,
LEO KELNER EN POR-
TIER BIJ HET TOM
MANDERS-THEATER
INKOMEN: AOW
HOELANG SAMEN:
53 JAAR

« Om maar te beginnen met het goede nieuws: als, na vragen als 'vindt u uw seksleven spannend genoeg' de vrouwen hun relatie een rapportcijfer moeten geven, komt daar een zeer behoorlijke score uit. De Nederlandse vrouw geeft haar relatie namelijk een 7,9. Geen mager zesje, geen ruim voldoende, nee, een 7,9! Wanneer de vrouw (iets) hoger opgeleid is dan de partner, wat vaak het geval is, is ze iets minder blij, dan geeft ze haar relatie een 7,7. De latters, waarvan 67 procent zegt zo weer voor dezelfde partner te kiezen, geven hun relatie opmerkelijk genoeg een iets lager gemiddeld cijfer, namelijk een 7,4.

We zijn dus over het algemeen genomen dik tevreden. Al zeggen we het zelf. En in dat laatste zit 'm nu precies de crux, zegt psycholoog en relatietherapeut Anouk Taytelbaum (32). Voor haar is die 7,9 geen verrassing. Het is een prachtcijfer, maar wel één waar zij een belangrijke kanttekening bij wil plaatsen. Want vrouwen hebben nog weleens de neiging de zaken beter voor te doen dan ze zijn, merkt zij op. De anderen aan wie we de resultaten van dit onderzoek voorlegden, psychologen Laurina Hildering (50), Claudia van Kalveveen (41) en therapeute Jolanda de Leeuw (48), beamen dit. Taytelbaum: 'We klagen weinig, maar niet altijd omdat we weinig te klagen hebben. Zo bezien schept die 7,9 misschien een beetje een vertekend beeld.' Hildering: 'We zijn ergens ook best snel tevreden. We willen helemaal geen Italiaanse macho of macha. We willen een betrouwbare, goeie partner. Het hoeft allemaal niet te spetteren, als je maar niet bedonderd wordt.' De Leeuw voegt daaraan toe: 'Het is gewoon zo dat veel vrouwen hun eisen uiteindelijk bijstellen. Het is een kwestie van plussen en minnen, zeker als er kinderen zijn of vrouwen financieel niet op eigen benen kunnen staan.'

De volgende resultaten ondersteunen dat beeld: maar 42 procent van de vrouwen zegt nog regelmatig vlinders in haar buik te krijgen van haar geliefde en bij 67 procent is de verliefdheid zelfs minder dan ooit. Slechts een krappe meerderheid van 53 procent vindt dat haar partner de liefde van haar leven is, terwijl 20 procent van de vrouwen twijfelt of ze überhaupt wel oud wil worden met haar huidige partner. De twijfelaars zijn vooral degenen die al twintig jaar of langer een relatie hebben.

Daar moeten redenen voor zijn. En dus wordt het tijd wat dieper op de zaken in te gaan.

JIJ & JE PARTNER

Onze huidige geliefde is gemiddeld onze derde partner. Ruim een kwart (bij getrouwde vrouwen zelfs 36 procent!) is zelfs nog altijd met haar allereerste liefde. Dit is bij veertigers vaker het geval dan bij dertigers. 2 procent van de ondervraagde vrouwen heeft een vrouw als partner (we verwijzen dan ook voor het gemak verder naar de partner met 'hij'). Alleen dat gegeven al illustreert wat de overige onderzoeksresultaten nog zullen onderstre-

HET HOEFT
ALLEMAAL NIET
TE SPETTEREN,
ALS JE MAAR
NIET BEDONDERD
WORDT

5%
van de vrouwen geeft haar
relatie een 10

61%
van de vrouwen trouwde
uit liefde

18%
van de vrouwen heeft er altijd
van gedroomd om te trouwen

Voor 36%
van de getrouwde vrouwen is dit
haar allereerste relatie

45%
van de vrouwen in een latrelatie
verrast haar partner nog
weleens met een aardigheidje

10%
van de vrouwen geeft aan dat
het uit zou zijn als er sprake
zou zijn van huiselijk geweld

61%
van de vrouwen is tevreden
over het contact met haar
schoonfamilie

29%
van de vrouwen geeft zichzelf een
6 of minder voor haar uiterlijk

42%

van de vrouwen krijgt
regelmatig vlinders in haar
buik van haar partner

2%

van de vrouwen zou zeker niet weer
voor de huidige partner kiezen

20%

van de vrouwen twijfelt of zij weer
voor haar partner zou kiezen

86%

van de vrouwen is tevreden met
het contact met haar partner

Volgens **67%**

Volgens **53%**

van de vrouwen is haar
partner haar steun en
toeverlaat

van de vrouwen is haar
partner de liefde van
haar leven

WE VINDEN
DAT ONZE
PARTNERS
BETER ZOUDEN
MOETEN
COMMUNICEREN

pen: de Nederlandse vrouw is behoorlijk behoudend als het om haar relatie gaat.

We kozen destijds voor onze partner omdat we 'interesses deelden' en trouwden voornamelijk in naam der liefde. Een dikke 86 procent van de vrouwen geeft aan momenteel tevreden te zijn over het contact met haar geliefde die over het algemeen niet alleen zorgzaam en betrouwbaar is (wat we zéér waarderen), maar ook nog altijd aantrekkelijk – en goed in bed.

Aantrekkelijker en beter in bed dan wijzelf, vinden we: dit zijn namelijk de enige twee punten waarop we onszelf gemiddeld een lager cijfer geven dan onze partners. Tussen de lakens geven we onszelf een 7,1, terwijl onze geliefdes een 7,6 krijgen. Ons uiterlijk krijgt gemiddeld een 6,9; dat van onze geliefden een 7,6. Over het algemeen zijn de vrouwen die minder blij zijn met hun looks wat ouder, hebben langer een relatie en vaker kinderen. De vrouwen die zich een laag cijfer voor hun uiterlijk geven, zijn vaak ook minder gelukkig én geven hun relatie een lager cijfer. Opvallend is dat 42 procent van de vrouwen die zichzelf een 6 of minder voor haar uiterlijk geeft, niet werkt.

Afgezien van deze twee 'minpuntjes' doen we het goed, vinden we zelf. Als het gaat om betrouwbaarheid, zorgzaamheid, het omgaan met geld, onze rol als opvoeder (als er kinderen zijn), de communicatie, de bijdrage aan het huishouden en het omgaan met conflicten geven we onszelf een hoger cijfer dan onze partners. Dat varieert van een 0,1 tot 0,6 hoger. Wat het huishouden en de opvoeding van onze kinderen betreft zijn dat voor de hand liggende resultaten, aangezien de rollen thuis nog altijd erg traditioneel worden ingevuld – iets waar we zo op terugkomen.

Op twee punten in de relatie wijst de vrouw echt met een beschuldigende vinger naar haar partner. Ze vindt dat hij beter zou moeten communiceren (36 procent van de vrouwen vindt dat zij beter communiceert; dat geldt vooral voor vrouwen die kort of juist erg lang met hun partner zijn) en ook in het omgaan met conflicten schiet hij tekort: 42 procent van de vrouwen vindt dat ze dat beter doet.

Taytelbaum denkt dat vrouwen niet altijd een goed beeld hebben van hun eigen 'goede communiceren'. 'Vrouwen zeggen vaak: We zijn uit elkaar gegroeid. Ik heb alles geprobeerd, ik lever alleen maar in. Ik ben het helemaal zat. Als ik dan vraag of ze het daar samen over gehad hebben, zeggen ze: Ik heb genoeg signalen gegeven. En als de man dan twee keer iets liefs zegt, lijkt het opeens weer helemaal vergeten.' Van Kalleveen, ook relatietherapeut, betwijfelt daarnaast of vrouwen echt beter zijn in het oplossen van conflicten: 'Vrouwen slikken veel in. Ik zie vaak dat als iets ze niet zint, ze denken: laat maar. Het moet eerst escaleren.'

Desondanks geloven Taytelbaum en Hildering (die zich als een van de eerste psychologen in Nederland op vrouwen richtte) net als de vrouwen uit het onderzoek dat de relatie waarschijnlijk inderdaad verbetert als de partner wat ➤

Lilian & Maurice

WIE: LILIAN VIEIRA
(42) EN MAURICE
OVERBEEKE (41)

GEZINSSAMENSTELLING:

SAMENWONEND,

ÉÉN KIND

BEROEP: ZIJ

ZANGERES (ZUCO

103), HIJ MASSEUR,

FYSIOTHERAPEUT,

COACH

INKOMEN: NIET

RELEVANT

HOELANG SAMEN:

6 JAAR

LILIAN:
'WE HEBBEN
EEN APARTE
HUMOR DIE
ALLEEN WIJ
BEGRIJPEN'

Wat maakt jullie relatie anders dan andere?

LILIAN: 'We claimen elkaar niet. En we hebben een aparte humor die wij alleen begrijpen.' MAURICE: 'We zijn maatjes maar laten elkaar ook vrij om de dingen te doen waar we afzonderlijk gelukkig van worden.'

Hoe zie je je relatie over 7 jaar?

LILIAN: 'Hopelijk een leventje in Brazilië, waar ik vandaan kom. En als het me gegund is graag nog een tweede kind.'

MAURICE: 'Op een veranda in Brazilië.'

Geloof je in de liefde van je leven? (en staat die nu met je op de foto?)

LILIAN: 'Nee, daar geloof ik niet in. Voor elke fase is er iemand de ware voor je.'

MAURICE: 'Ik geloof erg in de liefde, maar ik denk dat in verschillende fases iemand anders de ware kan zijn.'

Waar ging jullie laatste ruzie over?

LILIAN: 'Ik was weer eens mijn paspoort kwijt terwijl ik op het vliegtuig naar Praag moest. Hij ergert zich kapot aan mijn slordigheid.'

MAURICE: 'We hebben nooit ruzies, hoogstens woorden.'

Hoeveelste partner is dit?

LILIAN: 'Mijn derde.' MAURICE: 'Mijn achtste.'

Is vreemdgaan bespreekbaar?

LILIAN: 'We vinden dat we alles tegen elkaar moeten kunnen zeggen, ook als het niet leuk is. Dus als hij vreemd zou gaan en me niet heeft verteld dat hij verliefd is op een ander, voel ik me dubbel bedrogen.'

MAURICE: 'Alles is bespreekbaar, maar het zou wel een signaal zijn dat er iets verkeerd zit. Je gaat niet vreemd als je een commitment bent aangegaan en samen een kind op de wereld hebt gezet.'

Wat is zijn grootste turn-on?

LILIAN: 'Zijn wasbordje en zijn prachtige ogen die recht je ziel in kunnen kijken.'

MAURICE: 'Haar Braziliaanse billen.'

Mag je je schoonfamilie?

LILIAN: 'Ik ben dol op ze!' MAURICE: 'Een ontzettend hartelijke familie die me met open armen heeft ontvangen. Helaas zie ik ze maar een paar keer per jaar.'

Wat maakt jullie relatie anders dan andere?

ERIK: 'We kennen elkaar al ruim veertig jaar, van de studentenvereniging. We trouwden destijds allebei met iemand binnen de club en werden elkaars beste vrienden. Ik was bijvoorbeeld aanwezig bij de bevalling van haar jongste kind, nu 26 jaar geleden. Nu we een relatie hebben, zie ik heel andere kanten van haar.'

NYNKE: 'Ik dacht hem na al die tijd wel te kennen, maar ik moest mijn beeld bijstellen. Hij is eigenlijk heel lief, dat was me nooit opgevallen. En zijn bemoeizucht en betweterigheid zie ik nu ineens als wijsheid en kan ik enorm waarderen.'

Wat dacht je als eerste toen je hem zag?

ERIK: 'Wat een leuke lach heeft ze en wat is ze lekker eigenzinnig.' **NYNKE:** 'Veertig jaar geleden maakte hij niet zoveel indruk op me. Maar toen hij ging scheiden terwijl ik zelf al tien jaar in mijn eentje leefde, dacht ik: met het ouder worden is het misschien wel leuk om een maatje te hebben.'

Waar ging jullie laatste ruzie over?

NYNKE: 'Onze ruzies ontstaan altijd door communicatiestoornissen. Ik irriteer me snel als hij raar reageert op iets wat ik zeg.' **ERIK:** 'We hebben nooit ruzie.'

Is het weleens uit geweest?

ERIK: 'Nee.' **NYNKE:** 'Van mijn kant bijna. Als ik boos ben, ben ik geneigd te denken: dit wordt niks, laten we er maar mee kappen. Gelukkig blijft Erik dan rustig en geduldig.'

Is vreemdgaan bespreekbaar?

NYNKE: 'We hebben het er in het begin wel over gehad. Het zou voor mij het einde van de relatie betekenen.' **ERIK:** 'Nee, allebei geen behoefte aan.'

Wat is zijn/haar grootste turn-on?

NYNKE: 'Hij is altijd warm. Hij houdt van aanraken, lekker naast je zitten en knuffelen.' **ERIK:** 'Haar mooie rug en billen. Vooral als ze loopt. Dan voel ik me helemaal trots dat ze iets met mij wil hebben.'

NYNKE:
'IK DACHT:
MET HET
OUDE
WORDEN
IS HET
MISSCHIEN
WEL LEUK OM
EEN MAATJE
TE HEBBEN'

« beter communiceert. Taytelbaum: 'Als die communicatie van de grond komt, dus als de partner bijvoorbeeld net wat vaker een complimentje geeft of meedenkt, zie je vaak dat vrouwen zich op alle fronten beter voelen. Vrouwen hebben behoefte aan intimiteit. Krijgen ze die, dan voelen ze zich zekerder over hun uiterlijk, stellen ze zich makkelijker open voor seks, zijn ze tevredener, en worden andere frustraties minder overheersend.' Hildering: 'Goed praten en je gekend en gewaardeerd voelen, werken in alle aspecten van de relatie door. Net als het hanteren van conflicten.' Tot we hier verbetering in zien optreden, zijn we tevredener over het contact met onze kinderen dan over het contact met onze partner.

HET INKOMEN

Om 's mans geld is het de vrouwen niet te doen, zo blijkt uit het feit dat maar 7 procent aangeeft te willen trouwen om de financiële zekerheid. En toch: net als dertig jaar geleden krijgt huiselijk geluk nog altijd voorrang boven een carrière, hoewel dat destijds meer gedwongen was dan nu. Gemiddeld werken we 24 uur per week, terwijl onze partners gemiddeld 21 uur per week méér werken. Dat betekent, lees en huiver, dat slechts 31 procent van de vrouwen aangeeft financieel voor zichzelf te kunnen zorgen. En dat terwijl de vrouwen vaak iets hoger opgeleid zijn dan hun partners. Alleen bij de universitaire opgeleide vrouwen kan de meerderheid (55 procent) zelf het hoofd boven water houden. Het kan dus maar beter niet afgelopen zijn met de relatie, wat misschien die lange gemiddelde duur verklaart. Zorgwekkend, maar waar. Is onze traditionele inborst eigenlijk wel een verrassing te noemen, nu zelfs onze columnist Heleen Mees heeft verklaard het liefst te willen trouwen en kinderen krijgen? Nee, vindt Van Kalleveen: 'Sommige vrouwen durven niet toe te geven dat ze stiekem best blij zijn met die traditionele rolverdeling. Ik merk dat ze vaak met vrienden praten over hoe ze hun ambities niet kunnen realiseren naast de zorg voor de kinderen, maar binnen de relatie is het geen gespreksonderwerp.'

Het feit dat schokkend weinig vrouwen zichzelf kunnen redden (van de vrouwen met mavo kan 90 procent het niet rooien als het uit zou gaan), levert heus frustraties op die hun weerslag hebben op de relatie, meent Hildering. Dat de vrouwen uit het onderzoek over het algemeen net wat minder tevreden zijn over hun werk en inkomen als over zaken als hun maatschappelijke positie en het contact met vrienden en familie, ondersteunt die gedachte. Zeker als je bedenkt dat vrouwen minder betaald werken naarmate ze langer samen zijn met hun partner. Vandaar ook dat dertigers zich financieel beter kunnen redden dan veertigers. Sowieso geven dertigers een hoger cijfer aan hun 'geluk' dan veertigers. Van Kalleveen: 'Logisch. Op die leeftijd zet je jezelf neer, heb je allerlei kansen. Word je ouder, dan kom je meer je beper-

31%
van de vrouwen is financieel onafhankelijk

Bij **49%**
van de vrouwen is de partner ouder

90%
van de vrouwen met mavo kan financieel niet voor zichzelf zorgen

35%
van de vrouwen werkt niet

92%
van onze partners werkt

NOG GEEN
DERDE VAN DE
VROUWEN
KAN
FINANCIEEL
VOOR
ZICHZELF
ZORGEN

35%
van de vrouwen is hoger opgeleid dan haar partner

42%
van de vrouwen die zichzelf een 6 of minder voor haar uiterlijk geeft, werkt niet

Nynke & Erik

WIE: NYNKE BLUMERS (56) EN ERIK SLOOT (61)
GEZINSSAMENSTELLING: LATRELATIE, BEIDEN DRIE KINDEREN UIT VORIG HUWELIJK
BEROEP: NYNKE IS OPVOEDKUNDIGE, ERIK BESTUURDER IN DE ZORG
INKOMEN: GENOEG (NYNKE) EN 70.000 BRUTO (ERIK)
HOELANG SAMEN: 2 JAAR

4%

van de vrouwen heeft nooit seks met haar partner

34%

van de vrouwen heeft weleens seks tegen haar zin

29%

van de vrouwen geeft zichzelf een 6 of minder als sekspartner

28%

van de vrouwen gebruikt seksspeeltjes met haar partner; bij latters is dit 39%

10%

van de vrouwen heeft vier of meer keer per week seks; bij de latters is dit 27%

Bij 14%

van de vrouwen heeft de partner weleens anale seks bij haar

56%

van de vrouwen heeft weleens orale seks met haar partner

kingen tegen. Bovendien hebben dertigers vaak (nog) geen kinderen, waardoor je meer tijd hebt om aan jezelf en je relatie te denken en te werken.'

Hildering: 'Vrouwen putten veel voldoening uit de zorg voor hun kinderen. Maar toch zie je dat vaak een spanningsveld ontstaat tussen die opvoeding en zelfrealisatie. Zeker als de kinderen wat groter zijn, bekruipt vrouwen opeens het gevoel dat ze de boot hebben gemist, dat ze een deel van hun leven kwijt zijn. Ze geven hun partner daar in ieder geval voor een deel de schuld van en willen een soort genoegdoening. De partner kan of wil die niet altijd geven. Ze was er toch zelf ook bij, denkt hij. Ik heb het zelf ook gemerkt toen ik minder werkte vanwege de kinderen. Het gaat niet alleen om het geld, het gaat er ook om dat je een bepaald soort bevestiging van de buitenwereld krijgt zodat je dat niet allemaal van je partner hoeft te krijgen. Dat maakt je sterker in je relatie. Bovendien: niet duidelijk voor je eigen financiële zelfstandigheid durven pleiten, blijkt in veel gevallen dodelijk voor een relatie.'

DE SEKS

Tweederde van de vrouwen is tevreden over haar seksleven, eenderde geeft aan weleens tegen haar zin seks met haar partner te hebben en we doen het, zoals gezegd, dus gemiddeld 1,7 keer per week. Latters doen het vaker dan samenwonenden of gehuwden, maar hoe langer we samen zijn, hoe tevredener we lijken over de frequentie. Toch mag het per saldo vaker, vinden we. 4 procent van de vrouwen heeft overigens nooit seks met haar geliefde, 5 procent doet het meestal tegen haar zin en nog eens 29 procent doet het soms tegen haar zin. Taytelbaum: 'Ik merk zo vaak dat vrouwen tegen hun zin seks met hun partner hebben. Om hem te pleasen, maar ook uit angst om de partner af te wijzen.'

Ook in bed zijn we redelijk behoudend: de basale seksuele handelingen worden allemaal verricht, maar er is weinig avontuur te bespeuren. Hoe langer men samen is, hoe minder men experimenteert. Een kwart van de vrouwen doet aan geen van de voorgelegde dingen, zoals samen speeltjes gebruiken, orale seks of praten over je seksleven. Taytelbaum: 'Met je partner praten over je seksleven blijkt voor veel vrouwen nog altijd lastig. Ik behandel zelden vrouwen die tegen hun partner zeggen: Je doet het al acht jaar zo, maar eigenlijk vind ik dat helemaal niet lekker. 54 procent van de vrouwen vindt haar seksleven 'prima' zo, van eenderde mag het allemaal wel wat spannender.

OVER EN UIT

Toch kunnen we amper geloven dat het nog uitgaat met deze partner. Als dat toch gebeurt, zal dat komen doordat 'we uit elkaar groeien' of doordat de partner verliefd wordt op een ander (22 procent geeft dit aan als mogelijke reden voor een relatiebreuk) – of vreemdgaat (18 procent ziet dit als mogelijke oorzaak). De kans dat we zelf verliefd worden op een ander of vreemdgaan en dat

Annemarie & Robin

WIE: ANNEMARIE POSTMA (40) EN ROBIN DE VRIES (45)

GEZINSSAMENSTELLING: SAMENWONEND, EEN STIEFDOCHTER, TWEE HONDEN

BEROEP: ZIJ AUTEUR VAN ONDER ANDERE IK HOU VAN MIJ EN THE DEEPER SECRET,

HIJ COMMERCIEEL DIRECTEUR VAN EEN GRAFISCH BEDRIJF

INKOMEN: ZIJ MEER DAN GENOEG, HIJ GENOEG

HOELANG SAMEN: 1 JAAR

WAAROM KRIJGT JE AUTO IEDER JAAR EEN APK, MAAR JE RELATIE NIET?

ANNEMARIE:
'WE ERVAREN
ELKAAR ECHT
ALS EEN
CADEAU'

Wat maakt jullie relatie anders dan andere? **ANNEMARIE:** 'We hebben allebei te maken gehad met verlies en verdriet. Ik verloor mijn moeder toen ik 19 was. En we hebben allebei een relatie achter de rug waarin we niet gelukkig waren. Dat maakt dat we elkaar echt als cadeau ervaren. Niets aan ons samenzijn vinden we vanzelfsprekend.'

Geloof je in de liefde van je leven? (en staat die nu met je op de foto?)

ANNEMARIE: 'Ja! Toen we elkaar ontmoetten, zaten we allebei in een andere relatie. Robin was al 22 jaar getrouwd, mijn relatie liep zo'n beetje op z'n eind. Het voelde meteen zó vertrouwd, alsof onze ontmoeting het vervolg van iets was, in plaats van een begin.' **ROBIN:** 'Ja, ze is beslist mijn grote liefde. Vanaf het moment dat ik haar zag en sprak liet ze me niet meer los. Ik wist toen: er komen grote veranderingen aan. En die hebben met haar te maken.'

Wat dacht je als eerste toen je hem/haar zag?

ANNEMARIE: 'Dat is een echte man.' **ROBIN:** 'Hé, dat is dat meisje van Knevel & Van den Brink.'

Hoeveelste partner is dit?

ANNEMARIE: 'Derde.' **ROBIN:** 'Tweede.'

Is vreemdgaan bespreekbaar?

ANNEMARIE: 'Nee, voor dat soort gedoe hebben we te veel meegemaakt.'

ROBIN: 'Nee.'

Wat is zijn/haar grootste turn-on?

ANNEMARIE: 'Zijn Amsterdamse bra-voure. En zijn rechte heupen. En... zijn mooie handen. Hij gaat over zijn nek als hij dit leest, haha.' **ROBIN:** 'Haar kop-pigheid en Wicky de Viking-neusje.'

Mag je je schoonfamilie? **ANNEMARIE:**

'Ja, het zijn stuk voor stuk heel ruimdenkende, bijzondere, vrije mensen bij wie ik me helemaal thuis voel.' **ROBIN:** 'Haar vader vindt me te eigengereid, maar ik denk dat hij diep in zijn hart blij is haar zo gelukkig te zien.'

25%
van de vrouwen is zelf
weleens vreemdgegaan

18%
van de vrouwen is weleens
een beetje verliefd op iemand
anders

25%
van de vrouwen vindt
prostitutiebezoek van haar
partner geen vreemdgaan

40%
van de vrouwen heeft
erotische fantasieën over een
ander dan haar partner

20%
van de vrouwen heeft erotische
fantasieën over een filmster of
bekende Nederlander

3% van de vrouwen heeft
erotische fantasieën over de
familie van haar partner

37%
van de vrouwen vindt knuffelen
met een ander vreemdgaan

uitkomt, schatten we lager in: 15 procent van de vrouwen denkt dat het mis zou kunnen gaan als zij verliefd wordt op een ander, 6 procent denkt dat vreemdgaan van haar kant een bom onder de relatie legt. En dat terwijl 25 procent van de vrouwen weleens is vreemdgegaan; 7 procent heeft in de huidige relatie weleens overspel gepleegd. Maar we verwachten dus dat de relatie er zwaarder onder zal lijden als onze partner vreemdgaat dan wanneer wij dat doen. Gelukkig (of gemakshalve?) achten de ondervraagde vrouwen de kans klein dat hij dat ook daadwerkelijk doet: maar liefst 87 procent van de vrouwen zegt dat haar partner gewoonweg niet vreemdgaat. Slechts 2 procent vermoedt of weet dat haar partner vreemd is gegaan. Ja, echt.

Over wat vreemdgaan is, zijn de meningen verdeeld. Over het algemeen versoepelen de opvattingen over vreemdgaan naarmate de relatie langer duurt. Klinkt logisch. Maar dan: een kwart van de vrouwen vindt zoenen met een ander geen overspel en 62 procent van de vrouwen vindt dat de partner niet vreemdgaat als hij verliefd is op een ander. En dan het meest opvallende resultaat: weer een kwart van de vrouwen vindt prostitutiebezoek geen vreemdgaan.

Van Kalveveen vindt dat laatste herkenbaar: 'Ik zie vaak dat vrouwen emotionele ontrouw erger vinden dan seksuele ontrouw. Een hechte vriendschap van de partner met een andere vrouw kan al als hoogverraad worden beschouwd.' Maar vergis je niet, benadrukt Van Kalveveen, er is ook een andere verklaring voor dit antwoord: 'Er zijn ook aardig wat vrouwen die weinig behoefte hebben aan seks en het dus begrijpen als hun partner dat deel van de relatie buiten de deur zoekt. Dat vertaalt zich in dit cijfer.'

Al met al is er in onze relatie dus nog wel wat om aan te werken, of je nu werkt, thuis voor de kinderen zorgt, of voor een combinatie daarvan hebt gekozen. Of je nu dertiger of veertiger bent, of je lang of kort samen bent. Dat volgens de psychologen steeds meer vrouwen eerder om professionele hulp vragen – en er ook steeds meer mannen naar relatietherapie gaan – laat net als de resultaten van dit onderzoek zien hoe serieus we onze liefdesrelatie nemen. Claudia van Kalveveen: 'Terecht. Waarom krijgt je auto ieder jaar een apk, maar je relatie niet? Waarom voer je op je werk functioneringsgesprekken, maar thuis niet? Ga er samen eens in de zoveel tijd voor zitten, inclusief checklist. En schroom niet een derde om hulp te vragen, je neemt toch ook een accountant in de arm?' Ook Taytelbaum is hoopvol. 'Die uiteindelijke 7,9 voor onze relatie zou nog veel mooier kunnen zijn.' ●

Laurina Hilderling, www.successandthecity.nl,
Claudia van Kalveveen, www.midi-action.nl
Anouk Taytelbaum, www.amsterdam-psycholoog.nl
Jolanda de Leeuw, www.deleeuwwercke.nl

Eveline & Cornelis

WIE: EVELINE (26)

EN CORNELIS

KRAMER (28)

GEZINSSAMENSTELLING:

GETROUWD, DRIE

MAANDEN ZWANGER

VAN DE EERSTE

BEROEP: EVELINE IS

WETENSCHAPPELIJK

DOCENT, CORNELIS

DOCENT FILOSOFIE

INKOMEN: ZIJ 35.000

EN HIJ 25.000

BRUTO PER JAAR

HOELANG SAMEN:

10 JAAR, VORIG JAAR

GETROUWD

EVELINE:
'WE HEBBEN
ELKAAR VAN
KINDEREN
NAAR
VOLWASSENEN
ZIEN
OPGROEIEN'

Wat maakt jullie relatie anders dan andere? **EVELINE:** 'Ik was 15 toen ik Cor-

nelis leerde kennen, hij was bevriend met mijn zus. We hebben elkaar van kinderen naar volwassenen zien opgroeien. Dan kun je gemakkelijk uit elkaar groeien. Dat we nog steeds bij elkaar zijn, zegt genoeg over de sterke band die we hebben.' **CORNELIS:** 'We beginnen veel eerder aan kinderen dan onze vrienden. Na tien jaar weten we wat we aan elkaar hebben.'

Hoe zie je je relatie over 7 jaar?

EVELINE: 'Met twee of drie kinderen, en zodra Cornelis zijn bestseller heeft geschreven, gaan we lekker riant leven!' **CORNELIS:** 'Het zou leuk zijn als we dan drie kinderen hebben van wie eentje een nakomertje is. Dat je nog één keer zo'n nieuw begin kunt maken terwijl je zelf alweer een stuk ouder en wijzer bent. Maar daarover verschillen we nogal van mening ben ik bang.'

Wat dacht je als eerste toen je hem zag? **CORNELIS:** 'Wat een grappig kind,

dacht ik, want dat was ze toen nog. Het veranderde pas toen haar zus aan me vroeg: vind je mijn zusje niet leuk? Ik dacht dat ze die vraag stelde omdat haar zusje verliefd op me was. Dat bleek helemaal niet zo te zijn maar zo ging het balletje wel rollen.' **EVELINE:** 'Eerst was hij gewoon een vriendje van mijn zus. Maar toen hij me een cassettebandje gaf met liedjes, begon het ineens bij me te kriebelen.'

Is het weleens uit geweest? **EVELINE:**

'Nee.' **CORNELIS:** 'Nee. Natuurlijk hebben we ook moeizamere periodes achter de rug, maar even uit elkaar gaan, is nooit nodig geweest.'

Wat is zijn/haar grootste turn-on?

EVELINE: 'Hij heeft mooie lippen. Hij kan daar trouwens ook lekker mee zoenen.'

CORNELIS: 'Als puber liep ze statig door de school, blakend van zelfvertrouwen. Dan ging ik expres op haar route staan om van haar te genieten. Dat statige lopen doet ze nog steeds. Met nu natuurlijk dat prachtige buikje erbij.'